บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาหัวข้อเรื่องการวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง ผู้ศึกษาได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

แนวคิดและทฤษฎี

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง (The 7 Habits of Highly Effective People) (สงกรานต์ จิตสุทธิภากร, 2546)

Stephen R. Covey ได้เสนอหลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง (The 7 Habits of Highly Effective People) ครั้งแรกในปี ค.ศ. 1989 และได้นำเสนอฉบับใหม่ (New Edition) ในปี ค.ศ. 2004 โดยมีเนื้อหากล่าวถึงการสร้างคุณลักษณะซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของความสำเร็จในชีวิต ซึ่งเมื่อนำหลักการเหล่านี้มาปฏิบัติจนกลายเป็นอุปนิสัยพื้นฐานของตนเองแล้วจะนำไปสู่ความสำเร็จและความสุขที่แท้จริง

Stephen R. Covey กล่าวว่า 7 อุปนิสัยของผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง เป็นเรื่องของการกระทำตามหลักการโดยมีพื้นฐานอยู่บนการแก้อุปนิสัย จากการใช้หลักการ “จากภายในออกสู่ภายนอก” โดยเริ่มต้นที่ตัวเราเอง เริ่มกันที่กรอบความคิด คุณลักษณะและมูลเหตุจูงใจของเรา เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในแง่บุคคลแต่ละคน

พฤติกรรมของคนเกิดจากอุปนิสัยต่างๆ ในตัวเรา ความคิดจะส่งผลให้เกิดการปฏิบัติ และเมื่อปฏิบัติเป็นประจำก็จะกลายเป็นอุปนิสัย เมื่อมีอุปนิสัยก็จะกลายเป็นคุณลักษณะ และจะกลายเป็นวิถีชีวิตในที่สุด

อุปนิสัย หมายถึง ผลจากการผสมผสานระหว่าง ความรู้ ทักษะและความปรารถนา โดยความรู้เป็นกรอบความคิดที่ได้จากทฤษฎีเป็นแนวทางให้ทราบว่าจะต้องทำอะไร และทำไปทำไม ทักษะเป็นความรู้ที่ทำให้ทราบว่าจะต้องทำอย่างไร และความปรารถนาเป็นแรงกระตุ้นเป็นความคิดที่ว่าต้องการทำอะไร เมื่อผสานทั้งสามอย่างเข้าด้วยกันจะทำให้กลายเป็นอุปนิสัย โดยอุปนิสัยเป็นปัจจัยสำคัญต่อชีวิต เพราะมันเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตลอดเวลา แสดงให้เห็นพฤติกรรมของเรา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ว่าเป็นคนมีประสิทธิผลหรือไร้ประสิทธิผล อุปนิสัยสามารถแสดงถึงพื้นฐานทางอารมณ์และแสดงความสมดุลในชีวิตได้ ซึ่งเป็นอุปนิสัยพื้นฐานของหลัก 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง แสดงถึงอารมณ์และความรู้สึกต่อตนเองและผู้อื่น และแสดงถึงความสมดุลในชีวิตและการทำงาน

กรอบความคิด มีความหมายถึงแบบจำลองทฤษฎี การรับรู้ ข้อสันนิษฐาน หรือกรอบที่ใช้อ้างอิง นั้นคือแนวทางที่เราใช้ “มอง” โลกภายนอก ไม่ใช่ในแง่ของการมองเห็นภาพ แต่เป็นในแง่ของการรับรู้ ความเข้าใจ และการแปลความหมายของสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้น Stephen R. Covey ได้ให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนกรอบแนวคิดว่า การเปลี่ยนกรอบแนวคิดใหม่ไม่จำเป็นต้องไปในทางที่ดีเสมอไป แต่การเปลี่ยนกรอบความคิดใหม่ทุกครั้ง ทำให้เราสามารถมองมองสิ่งต่างๆ ในมุมมองที่แตกต่างไปจากเดิม และการเคลื่อนย้ายทำให้เกิดพลัง ไม่ว่ากรอบแนวคิดเดิมของพวกเราจะถูกต้องหรือไม่ก็ตาม ก็เป็นตัวกำหนดอุปนิสัยและทัศนคติของพวกเรา รวมไปถึงวิธีที่เราแสดงออกต่อคนอื่น อิทธิพลของกรอบความคิดคือแก่นแท้ของการเปลี่ยนแปลงแบบก้าวกระโดดไม่ว่าการเปลี่ยนแปลงนั้นจะเกิดขึ้นอย่างทันทีทันใดหรือเกิดขึ้นอย่างช้าๆ แบบค่อยเป็นค่อยไปก็ตาม

อุปนิสัย 7 ประการไม่ใช่สูตรสำเร็จที่จะทำโดยแยกออกจากกันได้ แต่จะสอดคล้องกับกฎธรรมชาติของการเจริญเติบโต อุปนิสัยทั้งเจ็ดนี้จะมีบทบาทเพิ่มขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไปและรวมเข้ากันเป็นหนึ่งเดียว ทำให้อุปนิสัยส่วนตัวของแต่ละคนมีประสิทธิผลและนำเราก้าวไปข้างหน้า จากการที่พึ่งพาคนอื่นไปเป็นพึ่งพาตัวเองและนำไปสู่การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน กล่าวคือ ใน 3 อุปนิสัยแรกเป็นอุปนิสัยที่ทำให้เราชนะตนเอง เกิดความมั่นใจในตนเอง รู้จักธรรมชาติของตนเอง รู้จักคุณค่าที่มีอยู่ในตนเองและความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง เป็นการเริ่มต้นจากตนเอง คือ เปลี่ยนจากคนที่ต้องพึ่งพาผู้อื่นไปเป็นคนที่ต้องพึ่งพาตนเองหรือ “ชนะใจตนเอง” เมื่อพึ่งพาตนเองได้ถือว่ามีพื้นฐานสำหรับการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันได้ ก็จะก้าวไปสู่การ “ชนะใจผู้อื่น” ใน 3 อุปนิสัยต่อมาซึ่งเป็นอุปนิสัยที่ทำให้เราชนะใจคนทั่วไปด้วยการทำงานเป็นทีมและสื่อสารอย่างมีประสิทธิผล ส่วนอุปนิสัยที่ 7 จะเป็นการกระตุ้นให้อุปนิสัยทั้งหกอยู่ในตัวเราเสมอ ทำให้เป็นคนที่พึ่งพาตนเองได้อย่างแท้จริงและยังสามารถให้ผู้อื่นพึ่งพาได้อีกด้วย

อุปนิสัยทั้ง 7 ประการเป็นอุปนิสัยของคนที่มี “ประสิทธิผล” เนื่องจากอุปนิสัยเหล่านี้วางอยู่บนหลักการที่ถูกต้อง จึงก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในระยะยาว เพราะจะช่วยสร้างและทำให้เกิดกรอบแนวคิดที่ถูกต้อง โดยประสิทธิผลนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานของหลักการสมดุลแห่ง P/PC หรือผลผลิตที่พึงประสงค์ (Production) / ความสามารถในการผลิต (Production Capability) และความพอดีระหว่าง P และ PC คือแก่นแท้ของการเกิดประสิทธิผล

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

อุปนิสัยที่ 1 บี-โปรแอกทีฟ (Be Proactive)

บี-โปรแอกทีฟนี้เป็นอุปนิสัยพื้นฐานของผู้มีประสิทธิผลยิ่งซึ่งมีความหมายมากเกินกว่าการกระทำในเชิงรุก แต่ต้องเป็นผู้มีความคิดก้าวหน้า มีความรับผิดชอบต่อชีวิตของตนเอง เป็นผู้กำหนดชีวิตของตนโดยพิจารณาไว้ก่อนและพฤติกรรมที่แสดงออกเป็นผลจากการตัดสินใจเลือกอย่างมีสติ อยู่บนรากฐานของค่านิยมในใจ มิใช่ผลจากเงื่อนไขที่อยู่บนรากฐานของอารมณ์ความรู้สึก ไม่มีการป้ายความผิดไปยังสภาวการณ์ การตอบสนองต่อสิ่งเร้าของคนทำงานเชิงรุกไม่ว่าจะโดยจิตสำนึกหรือจิตใต้สำนึกจะเป็นการตอบสนองด้วยทางเลือกที่อยู่บนรากฐานของค่านิยม และค่านิยมในใจจะเป็นตัวขับเคลื่อนหรือกำกับให้ผลิตผลงานชั้นดีมีคุณภาพ

อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ (Begin with the End in Mind)

การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจเป็นการเริ่มต้นด้วยความเข้าใจตนเองอย่างชัดแจ้งว่า ต้องการจะเดินทางไปยังจุดใดทราบจุดหมายที่ต้องการจะไปให้ถึง เพื่อกำหนดทิศทางชีวิตและก้าวไปทีละก้าวมุ่งหน้าไปยังจุดหมายนั้นในทางที่ถูกต้อง วิธีที่ทรงประสิทธิผลที่สุดในการเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจคือ การเขียนคำปณิธานส่วนบุคคล หากคำปณิธานส่วนบุคคลนี้อยู่บนรากฐานหลักการที่ถูกต้องจะกลายเป็นมาตรฐานสำหรับบุคคลนั้น และเป็นเข็มชี้ทิศทางชีวิต การเขียนปณิธานส่วนบุคคลนั้นจะต้องเริ่มที่จุดศูนย์กลาง ซึ่งจุดศูนย์กลางนี้จะเป็นแหล่งกำเนิดของความมั่นคงซึ่งเป็นตัวแทนสำนึกของคุณค่าในตัว การชี้แนะเป็นกรอบอ้างอิงในใจที่จะช่วยควบคุมการตัดสินใจและการกระทำ ปัญญาเป็นมุมมองที่มีต่อชีวิต และพลังอำนาจซึ่งเป็นแรงขับเคลื่อนทำงานให้สำเร็จ หากองค์ประกอบทั้งสี่ครบถ้วน สอดคล้องกลมกลืนกันจะก่อเกิดบุคลิกภาพสง่างาม คุณลักษณะได้สมดุลและงดงามเปี่ยมด้วยบูรณภาพ

อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ (Put First Things First)

การทำตามลำดับความสำคัญเป็นผลสำเร็จที่จับต้องได้ของอุปนิสัยที่ 1 และอุปนิสัยที่ 2 ซึ่งถือว่ามีความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องมีก่อนมาถึงอุปนิสัยที่ 3 นี้ ซึ่งเป็นการบริหารจัดการตนเองอย่างมีประสิทธิผล โดยการทำตามลำดับความสำคัญ จัดระเบียบและปฏิบัติการโดยคำนึงถึงลำดับความสำคัญด้วยการทำในสิ่งที่สำคัญที่สุดก่อน การบริหารเวลาที่จะก่อให้เกิดประสิทธิผลมากที่สุดคือจะต้องให้ความสนใจและทำในเรื่องที่มีความสำคัญก่อนเรื่องเร่งด่วนเสมอ

อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ (Think Win/Win)

ชนะ/ชนะ เป็นกรอบแห่งความคิดที่แสวงหาผลประโยชน์ร่วมกันในทุกความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งเป็นข้อตกลงหรือหนทางแก้ปัญหาที่จะได้รับประโยชน์และความพึงพอใจกันทั้งสองฝ่าย มองชีวิตว่าเป็นการร่วมมือกันไม่ใช่การแข่งขัน เชื่อว่ามีทุกอย่างเหลือเฟือสำหรับทุกคน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ความสำเร็จของบุคคลหนึ่งไม่ได้กีดกันความสำเร็จของผู้อื่น หลักการชนะ/ชนะเป็นอุปนิสัยของภาวะผู้นำระหว่างบุคคลที่ต้องอาศัยวิสัยทัศน์ การริเริ่มเชิงรุกและความมั่นคง การชี้แนะ ปัญญาและพลังอำนาจที่มาจากภาวะผู้นำส่วนบุคคลที่ยึดหลักการการเป็นจุดศูนย์กลาง และแนวคิดชนะ/ชนะนี้ก่อกำเนิดมาจากคุณลักษณะแห่งบูรณภาพ วุฒิภาวะและกรอบของจิตใจเหลือเฟือ

อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา (Seek First to Understand, Then to be Understood)

เข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเราเป็นอุปนิสัยในการสื่อสารระหว่างบุคคล การเข้าใจผู้อื่นก่อน ถือเป็นการเปลี่ยนกรอบความคิดครั้งใหญ่ เพราะโดยปกติแล้วคนส่วนใหญ่อยากให้ผู้อื่นมาเข้าใจตนเองก่อนการรับฟังผู้อื่นด้วยความเข้าใจ ไม่ได้หมายความถึงแค่การรับฟังด้วยความใส่ใจหรือเห็นใจ แต่เป็นการรับฟังที่มีเจตนาทำความเข้าใจผู้พูด การพาตัวเข้าไปอยู่ในกรอบอ้างอิงของผู้พูดและมองผ่านกรอบนั้นออกมาเพื่อเข้าใจกรอบความคิดในใจของเขาและร่วมรับรู้ความรู้สึกของเขา เมื่อเราเข้าใจคนอื่นได้อย่างลึกซึ้งกว่าเดิม จะทำให้มองเห็นคุณค่าในตัวเขามากขึ้น ช่วยให้ระดับความสัมพันธ์และความไว้เนื้อเชื่อใจเพิ่มมากขึ้นและช่วยให้ผู้อื่นพร้อมจะเข้าใจเรา เมื่อเกิดความเข้าใจกันและกันอย่างถ่องแท้ ก็เปรียบเหมือนเปิดประตูสู่ดินแดนความคิดสร้างสรรค์และทางเลือกสายที่สาม ความแตกต่างระหว่างเราไม่ถือเป็นอุปสรรคกีดกั้นในการสื่อสารและการร่วมมือกันสร้างความเจริญก้าวหน้าอีกต่อไป แต่ในทางตรงข้ามความแตกต่างนั้นจะเป็นบันไดก้าวแรกไปสู่การผนึกพลังประสานความต่าง

อุปนิสัยที่ 6 ผนึกพลังประสานความต่าง (Synergize)

การผนึกพลังประสานความต่างเป็นการนำเอาคุณสมบัติเฉพาะของมนุษย์ทั้งสี่ คือ ร่างกาย จิตวิญญาณ สติปัญญา และความรู้สึกที่มีต่อสังคม มารวมกับแรงจูงใจชนะ/ชนะ ทักษะการสื่อสาร การรับฟังอย่างเข้าอกเข้าใจ ผนึกรวมกันพุ่งไปเจาะปัญหาและปลดปล่อยอำนาจสูงสุดที่มีอยู่ มุ่งหน้าไปเพื่อให้เป้าหมายที่อยู่ในใจนั้นบรรลุผล โดยที่แก่นสำคัญของการผนึกพลังประสานความต่าง คือ การมองเห็นค่าความแตกต่าง ทั้งความแตกต่างเชิงความคิด เชิงอารมณ์และเชิงจิต การเห็นคุณค่าความแตกต่างจะบวกเพิ่มความรู้ บวกเพิ่มความเข้าใจ ให้มองเห็นโลกได้กว้างมากขึ้น หากเราใช้เพียงประสบการณ์ของตัวเราคนเดียว เราจะทำงานโดยไม่มีข้อมูลเพียงพอ การผนึกพลังประสานความต่างถือเป็นหลักการที่ถูกต้องและมีประสิทธิผลในการพึ่งพาซึ่งกันและกัน การทำงานเป็นทีม และพัฒนาเอกภาพและความคิดสร้างสรรค์ร่วมกับผู้อื่น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

อุปนิสัยที่ 7 ลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ (Sharpen the Saw)

การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอเป็นการกระตุ้นหรือปรับปรุงตนเองตลอดเวลา เพื่อให้จัดการชีวิตได้ดีขึ้นเป็นคนที่พึ่งพาตนเองได้อย่างแท้จริงและพร้อมช่วยเหลือผู้อื่นด้วย โดยการปรับตัวใหม่และสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์ประกอบหลักของชีวิต ไม่ว่าจะเป็นมิติทางกายภาพที่เกี่ยวโยงถึงการดูแลรักษาร่างกาย กินอาหารที่มีประโยชน์ พักผ่อนให้เพียงพอและออกกำลังกายเป็นประจำ มิติแห่งจิตวิญญาณเป็นการผูกมัดให้ปฏิบัติตามระบบค่านิยม ปฏิบัติตามสัญญา ศึกษาและทำสมาธิ มิติแห่งสติปัญญาเป็นการอ่าน วาดภาพในใจ วางแผน เขียนและมิติเชิงสังคม/อารมณ์เป็นการให้บริการ ร่วมรับรู้ความรู้สึก ผนึกพลังประสานความต่างและความมั่นคงในใจ ซึ่งต้องมีการฝึกฝนมิติทั้งสี่เป็นประจำและต่อเนื่อง

อุปนิสัยทั้ง 7 ประการสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งของ Stephen R. Covey ดังที่ได้กล่าวมานั้น เป็นหลักการที่มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อก้าวไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น โดยพัฒนาให้เกิดอุปนิสัยเพื่อชนะใจตนเอง ชนะใจผู้อื่น และมีการปรับปรุงตนเองอยู่ตลอดเวลา การปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอจะทำให้เป็นคนที่พึ่งพาตนเองได้อย่างแท้จริงและพร้อมจะช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น นำไปสู่การเป็นผู้ประสบความสำเร็จที่ยั่งยืนในทุกๆ ด้านและมีความสุขอย่างแท้จริง

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ (คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2555 : ออนไลน์)

ประวัติความเป็นมา

คณะเศรษฐศาสตร์ กำเนิดจากภาควิชาเศรษฐศาสตร์และสหกรณ์การเกษตร ซึ่งจัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2518 จากนั้นได้ขยับฐานะขึ้นเป็นคณะเศรษฐศาสตร์ เมื่อวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2548 มีการจัดการเรียนการสอนนักศึกษาระดับปริญญาตรี 3 สาขาวิชาได้แก่ สาขาเศรษฐศาสตร์ สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ระดับปริญญาโท และปริญญาเอก ได้แก่ สาขาเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ นอกจากนี้ยังมีศูนย์วิจัยทางเศรษฐกิจ และพยากรณ์ทางการเกษตร ซึ่งเป็นหน่วยงานภายในคณะ ทำหน้าที่ในการจัดทำ “โพลล์แม่โจ้” ให้แก่มหาวิทยาลัย บริการงานวิจัยและจัดสัมมนาฝึกอบรมในสาขาที่เกี่ยวข้องกับคณะฯ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ปรัชญา

ผลิตบัณฑิตให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีส่วนร่วมพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

วิสัยทัศน์

เป็นคณะที่มุ่งประยุกต์องค์ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ เพื่อศึกษาและเน้นการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ และสังคมร่วมสมัยในภาคการเกษตร

พันธกิจ

1. ผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรู้ความสามารถด้านเศรษฐศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ ที่ทันต่อกระแสโลกาภิวัตน์
2. วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
3. ร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เพื่อให้บริการวิชาการในระดับประเทศและนานาชาติ
4. ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
5. พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีความโปร่งใสในการบริหารงาน

โครงการสำหรับนักศึกษา

1. โครงการพัฒนาบุคลิกภาพนักศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนทำงาน

การพัฒนาบุคลิกภาพ คือการเปลี่ยนแปลงให้บุคลิกภาพดีขึ้น และดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเป็นสุข มีความมั่นใจในตนเอง มีพลังในการทำงาน เกิดเป็นกระบวนการที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น และมีทัศนคติที่ดีขึ้น คณะเศรษฐศาสตร์ได้ตระหนักในความสำคัญของบุคลิกภาพซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญต่ออาชีพและอนาคต จึงมีการตื่นตัวในการพัฒนาบุคลิกภาพกันมากขึ้น ดังจะเห็นว่าการพัฒนาบุคลิกภาพให้นักศึกษาได้เรียนรู้เป็นการส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพ เช่น การฝึกพูด การวางตัว การแสดงอิริยบถในสังคม ซึ่งการพัฒนาบุคลิกภาพที่ดี จะเป็นหนทางไปสู่ความสำเร็จในการทำงาน โดยผู้ดำเนินโครงการได้เชิญวิทยากรที่มีประสบการณ์จาก บริษัท นิยม พานิช จำกัด จำนวน 2 ท่าน มาให้ความรู้เชิงปฏิบัติแก่นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ โดยการพัฒนา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บุคลิกภาพควรพัฒนาด้านร่างการรูปร่าง ท่าทางการพูดการเดิน การวางตนเหมาะสมอันเกิดจากการแสดง โดยมุ่งเน้นให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้ตระหนักในความสำคัญของบุคลิกภาพ

ที่ผ่านมาการดำเนินโครงการสำเร็จตามวัตถุประสงค์ นักศึกษาได้เรียนรู้เทคนิควิธีการพัฒนาบุคลิกภาพ โดยมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษารู้จักมารยาทการเข้าสังคม การแต่งกาย การพูด และการเตรียมตัวก่อนไปสมัครงาน โดยมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก นักศึกษาได้นำความรู้ที่ได้ไปปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเองได้อย่างเหมาะสม ทั้งในชีวิตประจำวันและในการทำงาน โดยมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก (โครงการยุทธศาสตร์ประจำปีงบประมาณ 2555 คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2555)

2. โครงการส่งเสริมการเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ และป้องกันยาเสพติดแก่นักศึกษา “เศรษฐศาสตร์สัมพันธ์คัพ”

การส่งเสริมให้นักศึกษาได้รวมกลุ่มกันเล่นกีฬา เพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ รู้จักแบ่งเวลาในการรักษาสุขภาพให้แข็งแรงสมบูรณ์ มีบุคลิกภาพที่ดี ห่างไกลจากโรคภัยต่างๆ และช่วยให้ห่างไกลจากยาเสพติด โดยการเล่นกีฬาประเภททีมอย่างเช่นฟุตบอลนั้น เป็นกีฬาที่มีผู้เล่นมากกว่า 2 คนจึงเป็นกีฬาที่เสริมสร้างให้เกิดความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะ กระชับความสัมพันธ์อันดีระหว่างตัวผู้เล่นเอง และยังเป็นการเสริมสร้างสุขภาพจิตที่ดี อีกทั้งยังเป็นการร่วมรณรงค์และส่งเสริมการเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ และป้องกันยาเสพติดให้แก่นักศึกษาด้วย

ที่ผ่านมาการดำเนินโครงการสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยการส่งเสริมการออกกำลังกายให้แก่นักศึกษา มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก การส่งเสริมการพัฒนานักศึกษาในด้านสุขภาวะทั้งทางด้านร่างกาย และสภาพจิตใจ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก การสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่าง พี่ – น้อง คณะเศรษฐศาสตร์ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก (โครงการยุทธศาสตร์ประจำปีงบประมาณ 2555 คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2555)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

3. โครงการสโมสรอาสาพัฒนาชุมชน

จิตอาสา คือ ผู้ที่มีจิตใจเป็นผู้ให้ อาจจะเป็นการให้สิ่งของ ให้เงิน ให้ความช่วยเหลือด้วยกำลังแรงกาย แรงสมอง ซึ่งเป็นการเสียสละสิ่งที่ตนเองมี แม้กระทั่งเวลา เพื่อเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้แก่ส่วนรวม งานจิตอาสาเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการพัฒนายกระดับจิตใจให้เยาวชนคนรุ่นใหม่ให้มีความเข้าใจเอื้อเฟื้อหันมาทำกิจกรรมเพื่อสังคมมากขึ้น เพราะงานจิตอาสาเป็นสิ่งที่เยาวชนได้หันมาทำความเข้าใจในตนเองและสังคมเพิ่มมากขึ้น การสร้างจิตสาธารณะให้เกิดขึ้นในหมู่เยาวชนได้มากเท่าไหร่

สังคมแห่งการแบ่งปันเอื้ออาทรก็ยิ่งมีมากขึ้นเท่านั้น นอกจากจะช่วยให้เยาวชนเหล่านี้ได้ปลดปล่อยพลังที่มีในตนเองแล้ว ยังเป็นการสร้างคุณลักษณะให้มีผลดีต่อสังคมอีกด้วย ดังนั้น สโมสรนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์จึงได้เล็งเห็นความสำคัญในการสร้างจิตอาสา เพื่อพัฒนาสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม จึงได้จัดโครงการสโมสรอาสาพัฒนาชุมชนขึ้น

ที่ผ่านมานักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการได้แสดงจิตอาสาในการร่วมพัฒนาโรงเรียน ได้แก่ การพัฒนาพื้นที่ ปรับภูมิทัศน์สนามเด็กเล่น ปรับปรุงเครื่องเล่นกลางแจ้ง ปรับปรุงทาสีห้องสมุด ทาสีศาลาพักกลางวันเพื่อให้เด็กนักเรียนได้ใช้ดำเนินกิจกรรมอ่านหนังสือนอกห้องเรียน ผลการตอบรับจากโรงเรียนเป็นที่น่าพอใจ และทางโรงเรียนคาดหวังว่าทางผู้ดำเนินกิจกรรมจะมีโครงการต่อเนื่องในการพัฒนาโรงเรียนในกลุ่มชุมชนอีกต่อไป ทั้งนี้การดำเนินโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการด้านการสร้างจิตสาธารณะ หรือจิตอาสาให้แก่นักศึกษา การรู้จักทำงานอย่างเป็นระบบ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ความร่วมมือระดมสมองในการสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนด้วนการทำงานร่วมกันด้วยความสามัคคี (โครงการยุทธศาสตร์ประจำปีงบประมาณ 2555 คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2555)

4. โครงการเศรษฐศาสตร์สัมพันธ์ (ภาคเหนือ)

โครงการเศรษฐศาสตร์สัมพันธ์ (ภาคเหนือ) เกิดจากความร่วมมือของนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ 5 สถาบันในภาคเหนือ ได้แก่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง โดยมุ่งเน้นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างมหาวิทยาลัยในภาคเหนือ การสืบสานประเพณีวัฒนธรรมด้านการกีฬาของนักศึกษา การพบปะเพื่อนต่างมหาวิทยาลัย การทำกิจกรรมร่วมกัน ตลอดจนช่วยส่งเสริมสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง เสริมสร้างความมีระเบียบวินัย และมีน้ำใจเป็นนักกีฬา

ที่ผ่านมาตามโครงการเศรษฐศาสตร์สัมพันธ์ (ภาคเหนือ) นักศึกษาได้มีเครือข่ายระหว่างนักศึกษาสาขาวิชา/คณะเศรษฐศาสตร์ในภาคเหนือ โดยใช้กีฬาและนันทนาการเป็นเครื่องมือในการเชื่อมความสัมพันธ์ และได้จัดทำ MOU เครือข่ายการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ 5 สถาบัน (โครงการยุทธศาสตร์ประจำปีงบประมาณ 2555 คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2555)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

5. โครงการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรม

ในปัจจุบันปัญหาการทุจริตในสังคมไทยนับวันยิ่งทวีความรุนแรง และมีหลากหลายรูปแบบ ดังที่ปรากฏจากสื่อต่างๆ ส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ทำให้ผู้คนขาดคุณธรรม จริยธรรมในสังคม และปัญหาอาชญากรรมเป็นต้น คณะเศรษฐศาสตร์ได้เห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าวโดยการดำเนินโครงการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งได้เล็งเห็นว่าวิธีการแก้ปัญหาดังกล่าวนั้น จะต้องอาศัยการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมตามหลักพระพุทธศาสนา ทำให้เกิดสมาธิและสติปัญญา โดยเฉพาะการฝึกปฏิบัติของกลุ่มนักศึกษาในฐานะที่เป็นเยาวชน จะส่งผลให้มีจิตใจโอบอ้อมอารี มีคุณธรรม สามารถแก้ไขปัญหาในสังคมได้ และทำให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้า

ที่ผ่านมานักศึกษาสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดทำโครงการ นอกจากนี้ยังได้รับประโยชน์ เช่น ได้ฝึกวินัยและพัฒนาศีลธรรม ได้รับความรู้จากหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มีความตั้งใจที่จะกระทำความดี การตระหนักถึงบาป บุญ คุณ โทษ การนำมาปรับใช้กับการเรียนในมหาวิทยาลัย และกิจกรรมนี้ยังได้รับการตอบรับจากนักศึกษาเป็นอย่างดีและอยากให้จัดกิจกรรมเช่นนี้ต่อไป (โครงการยุทธศาสตร์ประจำปีงบประมาณ 2555 คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2555)

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุชาดา บัวบาน (2554) ได้ศึกษาเรื่อง “การวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง” ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 303 คน ซึ่งเลือกตัวอย่างด้วยวิธีโควต้าตามสัดส่วนจำนวนนักศึกษาในแต่ละชั้นปี แล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 20 ปี กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ อุปนิสัยที่ 1 บี-โปรแอกทีฟ อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต และอุปนิสันที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา อยู่ในระดับมากตามลำดับ และมีอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ อุปนิสัยที่ 6 ผนึกพลังประสานความต่าง และอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ อยู่ในระดับค่อนข้างมากตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เมื่อคิดเป็นกลุ่มอุปนิสัยแล้วพบว่า กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม ภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง และกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตน อยู่ในระดับมากตามลำดับ อุปนิสัยส่วนมากมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ และอุปนิสัยที่ 2 เริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับต่ำกับชั้นปีที่กำลังศึกษา อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับกับเกรดเฉลี่ยสะสม แต่มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับต่ำกับจำนวนเพื่อนสนิท

อรรควิทย์ ตันติวาณิชย์พงศ์ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง “การวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง” ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 321 คน ซึ่งได้จากการใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น และเลือกตัวอย่างด้วยวิธีโควต้าตามสัดส่วนจำนวนนักศึกษาในแต่ละชั้นปี แล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ช่วงอายุ 20-22 ปี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงสมดุลในการดำเนินชีวิต และอุปนิสัยที่ 1 ถึงอุปนิสัยที่ 7 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก และเมื่อคิดเป็นกลุ่มอุปนิสัยแล้ว พบว่าอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตน อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคม และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ด้านความสัมพันธ์พบว่าอุปนิสัยส่วนมาก กลุ่มอุปนิสัย และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันมาก และจากปัจจัยที่นำมาวิเคราะห์ พบว่ามีอุปนิสัยบางประการมีค่าเฉลี่ยของอุปนิสัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ได้แก่ เพศ จำนวนเพื่อนสนิท ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ และความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือทางมหาวิทยาลัยจัดให้

เอกชัย เมฆอรียะ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง “การวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง” ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 279 คน ซึ่งเลือกตัวอย่างด้วยวิธีโควต้าตามสัดส่วนจำนวนนักศึกษาในแต่ละชั้นปี แล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 19 – 21 ปี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอุปนิสัยที่ 5

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ และอุปนิสัยที่ 1 บี-โปรแอกทีฟ อยู่ในระดับมากตามลำดับ และมีอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 6 การผนึกพลังประสานความต่าง อุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต และอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ อยู่ในระดับค่อนข้างมากตามลำดับ อุปนิสัยส่วนมากมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง และผู้ที่มีประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยมากกว่าผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งในทุกกลุ่มอุปนิสัย ยกเว้นอุปนิสัยที่ 1 บี-โปรแอกทีฟ และอุปนิสัยที่ 6 การผนึกพลังประสานความต่าง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved